

Charakteristika předmětu**Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět **Prvouka** je zařazen v 1. - 6. ročníku v hodinové dotaci 2 až 5 hodin týdně. Ve všech ročnících je výuka posílena vzhledem k vhodné těsné návaznosti na reálný život o disponibilní časovou dotaci. Vyšší časová dotace umožňuje vyučovat prožitkově, získávat vlastní zkušenosti a zpracovávat je.

<i>Ročník</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>	<i>9.</i>	<i>10.</i>
<i>Prvouka</i>	1	1	2	4	4	4				
<i>Disponibilní časová dotace</i>	+ <u>1</u>	+ <u>1</u>	+ <u>2</u>	+ <u>1</u>	+ <u>1</u>	+ <u>1</u>				
<i>Celkem</i>	2	2	4	5	5	5				

Předmět **Prvouka** rozvíjí vnímání žáků a zprostředkovává jim základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Obsah předmětu **Prvouka** byl vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**. Obsah předmětu **Prvouka** zahrnuje témata:

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví*

Předmět **Prvouka** může být realizován buď v blocích, které prolínají vyučováním předmětu **Český jazyk** v těsné návaznosti na téma souvislosti s tématem aktuálního „rozhovoru“ anebo jsou předmětu **Prvouka** věnovány celé vyučovací hodiny (při volbě formy se vychází z tématu činností).

Při výuce se uplatňuje princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu a využívají se možnosti pro kooperaci žáků.

Do předmětu **Prvouka** jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Předmět **Prvouka** je vyučován podle náplně v odborné učebně přírodovědných předmětů, na zahradě, ve skleníku, ve školní kuchyňce, v místě vycházky, exkurze, v počítačové učebně a samozřejmě ve kmenové třídě. Žáci jsou vyučováni po třídách a schopnosti žáků jsou zohledňovány individuálním přístupem včetně individuálního vzdělávacího plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků podporujeme tak, že

- *prakticky nacvičujeme v reálných situacích hygienické a sebeobslužné návyky*
- *činnosti mnohonásobně opakujeme*

<i>KU</i>		<i>KK</i>			<i>KP</i>
-----------	--	-----------	--	--	-----------

Osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů podporujeme tak, že

- *společně s žáky vytváříme pravidla vlastního slušného chování a důsledně je dodržujeme*
- *sledujeme s pomocí školního psychologa vzájemné vztahy mezi žáky, podporujeme pozitivní vazby a rizikové situace řešíme*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	
-----------	------------	-----------	------------	-----------	--

Poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žák žije podporujeme tak, že

- společným aktivním poznáváním svého okolí*
- sdílením zájmu o své okolí*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	
-----------	------------	-----------	------------	-----------	--

K rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů vedeme žáky tak, že

- používáme stejný slovník k pojmenovávání*
- zajišťujeme při pojmenovávání názornost*

<i>KU</i>		<i>KK</i>			
-----------	--	-----------	--	--	--

K chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí vedeme žáky tak, že

- vyučujeme prožitkově, dáváme žákům možnosti získat vlastní zkušenosti*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>				<i>KP</i>
-----------	------------	--	--	--	-----------

Pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života zajišťujeme tak, že

- navazujeme na výuku českého jazyka – na „rozhovory“*
- využíváme zápisy žáků v jejich Denících*

<i>KU</i>		<i>KK</i>			
-----------	--	-----------	--	--	--

Utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě zajišťujeme tak, že

- pokud je to možné, vyučujeme na školní zahradě či v jiném terénu*
- pravidelně pečujeme o školní zahradu*

<i>KU</i>	<i>KŘP</i>	<i>KK</i>	<i>KSP</i>	<i>KO</i>	<i>KP</i>
-----------	------------	-----------	------------	-----------	-----------

Výstupy pro 1.- 3. ročník	Učivo	Průřezová témata	Jiné	
<p><u>Místo kde žijeme</u></p> <p>Žák by měl poznat název své obce znát celou adresu svého bydliště</p>	<p>Domov- spojit obrázek s adresou bydliště</p>	<p>Environmentální výchova – <u>Vztah člověka k prostředí –</u> Naše obec - <i>poznáváme</i></p>	<p>praktické činnosti s objekty</p>	
<p>orientovat ve třídě a poznávat nejbližší okolí školy</p>	<p>Třída- centra ve třídě Škola – jídelna Okolí školy- hřiště, zahrada</p>			
<p>poznat a ukázat předměty v nejbližším okolí</p>	<p>Třída- pastelky, pracovní listy aj. Jídlo-hrnek, prostírání aj. Šatna - oblečení</p>			<p>kartičky přiřazovat ke konkrétnímu předmětu</p>
<p>seznamovat se základními pravidly bezpečnosti při cestě do školy</p>	<p>Základy dopravní výchovy- chůze po chodníku, přecházení po přechodu</p>			<p>vycházky do okolí školy</p>

<i>Výstupy pro 1.- 3. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<u>Lidé a čas</u> Žák by měl zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Orientace v čase – ráno,poledne,večer	OSV – <u>Seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času Environmentální výchova (EV) – <u>Ekosystémy</u> - les a pole během ročních období - charakteristika	-sledování každodenního počasí -zvizualizované kalendáře týdne, dne, roku
orientovat se v obrázkovém rozvrhu činností	Kalendář dne		
ukázat v kalendáři dny v týdnu	Týdenní kalendář		
určit roční období podle charakteristických znaků	Znaky ročních období		

<i>Výstupy pro 1.- 3. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <p>Žák by měl</p> <p>přiřadit vhodné obrázky a pojmy k ročnímu období</p>	Znaky ročního období	<p>Environmentální výchova (EV) – <u>Lidské aktivity a podmínky životního prostředí</u> - produkty ekologického zemědělství</p>	<p>exkurze na EKO farmu</p> <p>sběr, jednoduchá příprava zeleniny a ovoce</p> <p>Počasí- kalendář (názorné obrázky)</p> <p>praktické činnosti, napodobování</p>
<p>poznat nejběžnější druhy domácích zvířat</p>	Vybraní živočichové - domácí zvířata		
<p>poznat základní druhy ovoce a zeleniny</p>	Ovoce a zelenina		
<p>určit počasí na obrázku (děšť, bouřka, vítr aj)</p>	Počasí -prší, sněží, svítí slunce aj		
<p>seznamovat se základními zásadami pobytu v přírodě</p>	Ochrana přírody – chování k přírodě		

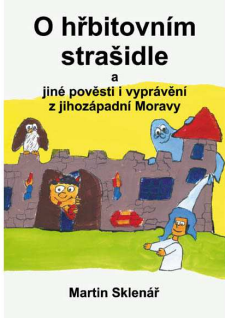

<i>Výstupy pro 1.- 3. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p><u>Člověk a zdraví</u></p> <p>Žák by měl</p> <p>uplatňovat hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu</p>	Péče o zdraví – osobní a intimní hygiena	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – <u>Rozvoj schopnosti poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> – já jako zdroj informací o sobě	Praktické činnosti, napodobování
znát základní části těla	Lidské tělo – části těla		
ukázat co bolí	Pocit bolí – nebolí		
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, výletu	Bezpečné chování při silničním provozu		

<i>Výstupy pro 4. – 6. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p><u>Místo kde žijeme</u></p> <p>Žák by měl</p> <p>popsat cestu do školy podle otázek</p>	Objekty v okolí školy (obchod, strom, plot aj.)	<p>Environmentální výchova – <u>Vztah člověk k prostředí</u> – naše obec (příroda a kultura a její ochrana)</p> <p>Osobnostní a sociální výchova (OSV) - <u>Morální rozvoj</u> – povědomí o respektování a dovednost zvládat rozhodování v problematických situacích všedního dne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorovat známé objekty - poznávat na obrázcích
<p>znát důležitá místa v okolí bydliště</p>	Význačná místa v okolí svého bydliště – kostel, autobusová zastávka aj. Adresa bydliště		<ul style="list-style-type: none"> - aktivní pozorování konkrétních míst - třídění obrázků
<p>sdělit své poznatky a zážitky z výletů a cest</p>	Vlastní výlety a cesty Okolní krajina		Práce s deníkem – návaznost na JČ
<p>doдрžovat zásady bezpečnosti při hrách</p>	Doдрžování pravidel při hrách (bezpečnost – respektování zákazů, základy dopravní výchovy)		praktické činnosti – pozorování různých objektů, hry s obrázky

<i>Výstupy pro 4. – 6. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<u>Lidé kolem nás</u> Žák by měl se snažit do držovat pravidla pro soužití v rodině, škole, mezi kamarády	Rodina – chování v rodině, vztahy mezi členy rodiny Škola – vztahy mezi žáky a učiteli (základy spol.chování – pozdrav, poprosit a poděkovat)	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina	
se snažit projevo vat toleranci k odlišnostem spolužáků	Moji spolužáci (zdůrazňovat kladné stránky žáka)		
znát a pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	Blízké profese a pracovní činnosti		(nejbližší se kterými se žák setkává – prodavač, řidič, práce rodičů)
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	Základní pravidla společenského chování Protiprávní jednání – krádež, šikana, zneužívání, týrání		(<i>přednost ve dveřích, vztah ke starším osobám, úcta k majetku</i>) Prevence rizikového chování
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	Důležitá telefonní čísla		
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě		Situace hromadného ohrožení,

<i>Výstupy pro 4. – 6. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<u>Lidé a čas</u> Žák by měl poznat , kolik je hodin (celé hodiny)	Určování času (celých hodin)	<p>Mediální výchova (MV) – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení</p> <p>e- muzeum obce Senorady</p> <p>http://muzeum.senorady.cz/index.php?uvod=false</p>	Praktické činnosti
rozlišovat děj v minulosti, budoucnosti a přítomnosti (včera, dnes, zítra)	Rozvržení denních činností - včera, dnes, zítra		Činnosti s Deníkem
znát roční období a měsíce	Roční kalendář --jaro,léto podzim, zima-typické znaky - měsíce- typické znaky		Vedení třídního kalendáře
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	Předměty a věci z dřívějšího období a současnosti (domácnost, škola		Exkurze do muzea
seznámit se s významnými regionálními událostmi a pověstmi	Vybrané pověsti z knihy <u>O hřbitovním strašidle a jiné pověsti</u>		 <p>O hřbitovním strašidle a jiné pověsti i vyprávění z jihozápadní Moravy</p> <p>Martin Sklenář</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Předmět: **Prvouka**

<i>Výstupy pro 4. – 6. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <p>Žák by měl</p> <p>poznat rozdíly mezi stromy a keři</p>	<p>Stromy a keře</p> <p>Příroda v ročních obdobích</p> <p>Ovoce a zelenina</p>	<p>Environmentální výchova – <u>Lidské aktivity a životní prostředí</u> – zemědělství a životní prostředí, ochrana přírody</p>	<p>pozorování stromu a keře, prohlížení obrázkových knih</p> <p>vycházka do zahrady, lesa</p> <p>pozorování v přírodě listnatých a jehličnatých stromů (sběr listů a jehličí lepení na model stromu)</p> <p>práce na zahradě-sběr odpadků(papírků), hrabání listí aj</p> <p>praktické činnosti, napodobování</p>
<p>poznat nejběžnější volně žijící zvířata</p>	<p>Vybraní živočichové – volně žijící</p> <p>Péče o živočichy a ptáky</p>		
<p>rozlišit listnaté a jehličnaté stromy</p>	<p>Stromy listnaté, jehličnaté, ovocné, okrasné, ovoce</p>		
<p>se seznámit se škodlivými vlivy na přírodní prostředí</p>	<p>Péče o životní prostředí</p>		
<p>znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí</p>	<p>Chování v přírodě, péče o zvířata a ptáky</p> <p>Sezónní práce na zahradě, na poli, v lese</p>		

<i>Výstupy pro 4. – 6. ročník</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Jiné</i>
<u>Člověk a zdraví</u> Žák by měl uplatňovat hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti	Péče o zdraví – osobní a intimní hygiena sebeobsluha – oblékání, stolování	Osobnostní a sociální výchova - <u>Morální rozvoj</u> – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů – <i>poranění, mimořádná událost, obtěžování</i>	praktické činnosti, napodobování
dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže	Nemoc - ukázat kde bolí, sdělit o tom		
vědět , na koho se obrátit o pomoc	Osobní bezpečí Ochrana před zneužíváním		řící o pomoc známé osobě – učitelka, rodiče, kamarád
umět ošetřit drobné poranění	Péče o zdraví -ošetření drobného poranění		praktické činnosti, napodobování
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	Bezpečné chování v silničním provozu -chůze po chodníku -přecházení přes přechod (dopravní značka, přechod)		praktické činnosti, napodobování
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných situacích	chování při vyhlášení poplachu		Ochrana člověka za mimořádných situacích praktické činnosti, napodobování